

به نام خداوند جان و خرد

با هم در حمایت از برابری
من هم همین طور!

کنوانسیون بین‌المللی رفع همه‌ی اشکال تبعیض علیه زنان

استفاده و اقتباس از نوشته های این کتاب با ذکر منبع مجاز است.
نظرات مطرح شده در این کتاب الزاما خواست و مشی آرمان شهر نیست .
آدرس الکترونیک: armanshahrfoundation.openasia@gmail.com
تارنما: <http://www.openasia.org>

با هم در حمایت از برابری

من هم همین طورا!

کنوانسیون بین المللی رفع همه ی اشکال تبعیض علیه زنان

برگردان: خلیل رستم خانی

طرح ها و طراحی: ایرن بیگ

با تشکر از سرژ بلوک

تهیه کننده و ناشر نسخه اصلی: فدراسیون بین المللی جامعه های حقوق بشر

(FIDH)

www.fidh.org

ناشر: انتشارات آرمان شهر

چاپ اول: زمستان ۱۳۹۳

شماره گان: ۳۰۰۰

این نشریه توسط مساعدت سخاوتمندانه مردم امریکا از طریق اداره توسعه بین المللی ایالات متحده (USAID) تحت شرایط قرارداد همکاری شماره 00001-14-A-306 (برنامه مشارکت مدنی افغانستان) که توسط موسسه بین المللی کاونترپارت و موسسات همکار آن تطبیق میگردد، فراهم گردیده است. نظریات و محتویات شامل در این نشریه، مسوولیت موسسه بین المللی کاونترپارت نبوده و لزوماً بیان کننده دیدگاه های (USAID) نمی باشد.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

COUNTERPART
INTERNATIONAL
In partnership for
results that last.

با هم در حمایت از برابری

مجمع عمومی سازمان ملل ۳۵ سال پیش کنوانسیون بین‌المللی رفع همه‌ی اشکال تبعیض علیه زنان (CEDAW) را به تصویب رسانید. این کنوانسیون که امروز تقریباً تمام کشورهای جهان به تصویب رسانیده‌اند، مرجع جهانی برای محافظت از حقوق زنان به شمار می‌رود. بر اساس مقررات آن، مدافعان حقوق زنان در کشورهای سراسر جهان به پیشرفت‌های بزرگی دست یافته‌اند: الغای قوانین تبعیض‌آمیز، افزایش نمایندگان زن در مجامع سیاسی، دستیابی به سن حداقل قانونی برای ازدواج، دسترسی به وسایل پیشگیری از بارداری، ممنوعیت ناقص‌سازی جنسی زنان... با وجود این، هنوز باید در مبارزه‌های زیادی پیروز شد و با مشاهده خطر جدی پس‌روی در بسیاری از کشورها، کنوانسیون بین‌المللی رفع همه‌ی اشکال تبعیض علیه

زنان بیش از همیشه اهمیت می‌یابد. در این دوران به ویژه بحرانی برای حقوق زنان، فدراسیون بین‌المللی جامعه‌های حقوق بشر تعهد قاطع خود را برای مبارزه با سکسیسم و زن ستیزی دوباره مورد تاکید قرار می‌دهد. به مناسبت سی و پنجمین سالگشت تصویب CEDAW، خوشحالیم از این که این نشریه را در اختیار تمام زنان و مردان جهان که علیه تبعیض و به خاطر برابری جنسیتی مبارزه می‌کنند، قرار می‌دهیم.

فدراسیون بین‌المللی جامعه‌های حقوق بشر به فعالیت خستگی‌ناپذیر در کنار سازمان‌های عضو و همکار خود در کشورهای مختلف برای تصویب بدون شرط CEDAW و اجرای کامل آن در عمل و قانون ادامه خواهد داد.

عبدالکریم لاهیجی، رییس فدراسیون بین‌المللی جامعه‌های حقوق بشر

۱۸ دسامبر ۲۰۱۴

کنوانسیون رفع همه‌ی اشکال تبعیض علیه زنان

سرآغاز

دولت‌های متعاقد کنوانسیون حاضر،

با توجه به این‌که منشور ملل متحد پایبندی به حقوق اساسی بشر، کرامت و ارزش هر فرد انسانی و برابری حقوق زن و مرد را دوباره مورد تأکید می‌دهد، با توجه به این‌که اعلامیه جهانی حقوق بشر اصل قابل قبول نبودن تبعیض را تأیید می‌کند و اعلام می‌دارد که کلیه افراد بشر آزاد و با برابری در منزلت و حقوق به دنیا آمده‌اند و همگان بدون هرگونه تمایزی، از جمله تمایز بر اساس جنسیت، حق دارند از کلیه حقوق و آزادی‌های مندرج در اعلامیه بهره‌مند شوند،

با توجه به این‌که دولت‌های متعاقد میثاق‌های بین‌المللی حقوق بشر متعهد

به تضمین حقوق برابر زنان و مردان در بهره‌مندی از کلیه حقوق اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، مدنی و سیاسی هستند،
با در نظر گرفتن کنوانسیون‌های بین‌المللی که زیر نظر سازمان ملل متحد و سازمان‌های تخصصی به منظور پیشبرد برابری حقوق زنان و مردان منعقد شده‌اند،

همچنین با توجه به قطعنامه‌ها، اعلامیه‌ها و توصیه‌هایی که ملل متحد و سازمان‌های تخصصی برای پیشبرد برابری حقوق زنان و مردان تصویب کرده‌اند،

در عین حال، با نگرانی از این که با وجود این عهدنامه‌های مختلف، تبعیض‌های گسترده علیه زنان همچنان ادامه دارد،

با یادآوری این که تبعیض علیه زنان ناقض اصول برابری حقوق و احترام به کرامت انسانی است، مانعی در برابر مشارکت زنان در شرایط برابر با مردان در زندگی سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی کشور است، و مانع رشد سعادت جامعه و خانواده می‌شود و توسعه کامل قابلیت‌های زنان در خدمت به کشور و بشریت را دشوارتر می‌کند،

با نگرانی از این که در شرایط فقر، زنان از کمترین دسترسی به مواد غذایی، بهداشت، آموزش، کارآموزی و فرصت‌های شغلی و سایر موارد ضروری برخوردارند،

با اعتقاد به این که ایجاد نظام نوین اقتصاد بین‌المللی براساس برابری و عدالت در تحقق پیشبرد برابری نقش مهمی را بین مردان و زنان ایفاء می‌کند،
با تأکید بر این که ریشه‌کن کردن آپارتاید، تمام اشکال نژادپرستی، تبعیض نژادی، استعمار، استعمار نو، تجاوز ارضی، اشغال و سلطه بر کشورها و دخالت خارجی در امور داخلی آن‌ها، برای برخورداری کامل حقوق مردان و زنان الزامی است،

با تأیید این که تقویت صلح و امنیت بین‌المللی، کاهش تنش بین‌المللی، همکاری‌های متقابل تمام کشورها صرف نظر از نظام‌های اجتماعی و اقتصادی

آن‌ها، خلع سلاح کامل و عمومی و به‌ویژه خلع سلاح اتمی زیر کنترل دقیق و مؤثر بین‌المللی، تأکید بر اصول عدالت، برابری و منافع متقابل در روابط بین کشورها و احقاق حق تعیین سرنوشت و استقلال مردم زیر سلطه استعمار و بیگانه و اشغال خارجی و همچنین احترام به حاکمیت ملی و تمامیت ارضی باعث توسعه و پیشرفت اجتماعی خواهد شد و در نتیجه به دستیابی به برابری کامل بین مردان و زنان کمک خواهد کرد،

با اعتقاد به این‌که توسعه تمام و کمال یک کشور، رفاه جهانی و برقراری صلح مستلزم مشارکت حداکثری زنان در تمام زمینه‌ها در شرایط برابر با مردان است،

با یادآوری سهم عظیم زنان در رفاه خانواده و توسعه جامعه، که تا کنون به‌طور کامل تشخیص داده نشده، اهمیت اجتماعی مادری و نقش هر دوی والدین در خانواده و در تربیت کودکان، و با آگاهی از این‌که نقش زنان در تولید مثل نباید اساسی برای تبعیض باشد و این‌که تربیت کودکان مستلزم تقسیم مسؤلیت بین زن و مرد و جامعه به‌طور کلی است،

با آگاهی از این‌که تغییر در نقش سنتی مردان و نیز نقش زنان در جامعه و خانواده برای دستیابی به برابری کامل میان زنان و مردان ضروری است، با عزم بر اجرای اصول مندرج در اعلامیه رفع همه‌ی اشکال تبعیض علیه زنان و به این منظور اتخاذ اقدام‌های ضروری برای از میان برداشتن این‌گونه تبعیض‌ها در کلیه شکل‌ها و تجلی‌های آن،

بر مقررات زیر توافق کرده‌اند:

بخش ۱

ماده ۱

از نظر این کنوانسیون، عبارت: «تبعیض علیه زنان»، به معنای قائل شدن هر گونه تمایز، استثناء یا محدودیت بر اساس جنسیت است که بر به رسمیت شناختن حقوق بشر زنان و آزادی‌های اساسی آن‌ها و بهره‌مندی و اعمال آن حقوق، بر پایه برابری با مردان، صرف نظر از وضعیت تأهل آن‌ها، در تمام زمینه‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، مدنی و دیگر زمینه‌ها اثر آسیب رساننده یا خنثا کننده دارد.

من می توانم هر لباسی می خواهم
بپوشم، هر جا می خواهم بروم!

مع هم همیشه طور!

دولت‌های متعاقد، تبعیض علیه زنان را در تمام اشکال محکوم و توافق می‌کنند بدون درنگ، با استفاده از تمام روش‌های مناسب، سیاست رفع تبعیض علیه زنان را تعقیب کنند و بدین منظور تعهد می‌کنند: الف) اگر تاکنون اصل برابری زن و مرد در قانون اساسی یا دیگر قوانین متناسب داخلی وجود ندارد، آن را در این قوانین بگنجانند و از طریق وضع قانون و روش‌های مناسب دیگر از تحقق عملی این اصل اطمینان حاصل کنند؛

ب) اقدام‌های قانونی و دیگر و از جمله، در صورت لزوم، مجازات‌هایی به منظور جلوگیری از اعمال تبعیض علیه زنان تصویب کنند؛

ج) از حقوق زنان به صورت برابر با مردان حمایت قانونی به عمل آورند و از حمایت مؤثر زنان علیه هر نوع تبعیض، از طریق دادگاه‌های صالح ملی و دیگر نهادهای عمومی، اطمینان حاصل کنند؛ د) از انجام هر گونه اقدام و عمل تبعیض‌آمیز علیه زنان خودداری کنند و از اقدام مسؤولان و نهادهای دولتی بر طبق این تعهد اطمینان حاصل کنند؛

ه) هر گونه اقدام مناسب برای رفع تبعیض هر فرد، سازمان یا نهادی علیه زنان را اتخاذ کنند؛

و) تمام اقدام‌های لازم، از جمله وضع قانون، را برای تغییر یا لغو قوانین، مقررات، رسم‌ها و عملکردهای جاری که تبعیض علیه زنان به شمار می‌روند، به عمل آورند؛

ز) کلیه مقررات جزایی داخلی را که تبعیض علیه زنان به شمار می‌روند، نسخ کنند.

من به محض این که به
سن قانونی رسیدم، دارای
حق رأی شدم

مع هم همین طورا

ماده ۴

۱. اجرای اقدام‌های ویژه
موقتی که دولت‌های متعهد
به منظور سرعت‌بخشی به
برابری عملی میان مردان
و زنان انجام می‌دهند

نباید به عنوان تبعیض به
معنای تعریف شده در این
کنوانسیون تلقی شود ولی
به هیچ‌وجه نباید نتیجه آنها
حفظ استانداردهای جداگانه
یا نابرابر باشد؛ این اقدام‌ها
هنگامی که اهداف برابری
فرصت‌ها و رفتار حاصل شد
متوقف خواهند شد.

۲. همچنین اقدام‌های ویژه‌ای
که دولت‌های متعهد انجام
می‌دهند از جمله تدابیری
که در این کنوانسیون وجود
دارد و هدف آن‌ها حمایت از
نقش مادری زنان است نباید
تبعیض‌آمیز تلقی شود.

ماده ۳

دولت‌های متعهد
در همه زمینه‌ها، به
ویژه در زمینه‌های
سیاسی، اجتماعی،
اقتصادی و فرهنگی،
تمام اقدام‌های لازم از
جمله قانونگذاری را
برای اطمینان از توسعه
و پیشرفت کامل زنان
به منظور تضمین
برخورداری و استفاده
زنان از حقوق بشر و
آزادی‌های اساسی بر
پایه برابری با مردان
اعمال خواهند کرد.

ما در تصمیم‌گیری‌های شرکتان
حق اظهار نظر داریم!

مع هم همین‌طور!

دولت‌های متعاقد تمام اقدام‌ها مناسب را به عمل خواهند آورد تا:

الف) الگوهای رفتاری اجتماعی و فرهنگی مردان و زنان به منظور دستیابی به امحای تعصب‌ها و عملکردهای عرفی و دیگر که بر طرز تفکر پست‌نگری یا برتری‌نی یک جنس نسبت به جنس دیگر یا نقش کلیشه‌ای زنان و مردان استوار است، تغییر کنند؛

ب) از گنجاندن درک صحیح از مادری به عنوان کارکردی اجتماعی و شناسایی مسؤولیت مشترک زن و مرد در تربیت و رشد کودکان در آموزش خانواده، اطمینان حاصل شود. بدیهی است که منافع کودکان در همه موارد از اولویت برخوردار است.

بستگی به حال و حوصله ام،
هوا و مناسبت، من
می توانم شلوار یا دامن ...
پوشم

مع هم هیچ طور!

ماده ۶

دولت‌های متعاقد به کلیه اقدام‌های مناسب از جمله وضع قانون دست خواهند زد تا از هر گونه تجارت در مورد زنان و بهره‌برداری از فحشای آن‌ها جلوگیری کنند.

من از حق آموزش
فرزندانمان برخوردارم!

مع هم همین طور!

بخش ۲

ماده ۷

دولت‌های متعهد کنوانسیون کلیه اقدام‌های مناسب را برای رفع تبعیض علیه زنان در زندگی سیاسی و عمومی کشور را به عمل خواهند آورد و به ویژه حقوق زیر را برای زنان بر اساس برابر با مردان تأمین خواهند کرد:

الف) حق رأی دادن در همه انتخابات و همه‌پرسی‌های عمومی و حق انتخاب شدن در همه ارگان‌هایی که با انتخابات عمومی برگزیده می‌شوند؛

ب) حق شرکت در تدوین سیاست‌های دولتی و اجرای آن‌ها و به عهده گرفتن پست‌های دولتی و انجام وظایف عمومی در تمام سطوح دولتی؛

ج) حق شرکت در سازمان‌ها و انجمن‌های غیردولتی مرتبط به زندگی عمومی و سیاسی کشور.

به عنوان شهروند کشور،
من می توانم انتخاب
شوم، می توانم به ریاست
جمهوری انتخاب شوم!

من هم همین طور!

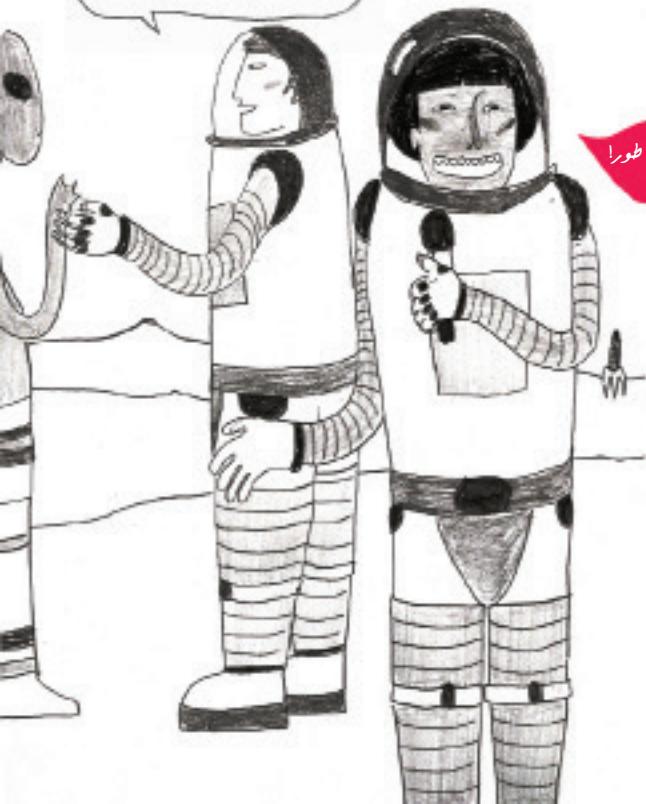

ماده ۸

دولت‌های متعاقد تمام اقدام‌های مناسب را به عمل خواهند آورد تا زنان بر اساس برابر با مردان و بدون هیچ‌گونه تبعیض از فرصت نمایندگی دولت خود در سطح بین‌المللی برخوردار و در کارهای سازمان‌های بین‌المللی مشارکت داشته باشند.

من افتخار می کنم که نماینده این
شرکت بین المللی باشم!

مع هم همیع طور!

ماده ۹

۱. دولت‌های متعهد در زمینه کسب، تغییر و یا حفظ تابعیت به زنان حقوق برابر با مردان خواهند داد. دولت‌ها باید به ویژه اطمینان حاصل کنند که ازدواج زن با یک مرد خارجی و تغییر تابعیت شوهر در دوران ازدواج، خودبه‌خود، موجب تغییر تابعیت زن، بی‌تابعیت شدن او یا تحمیل تابعیت شوهر بر او نشود.

۲. دولت‌های متعهد در زمینه تابعیت کودکان به زن، حق برابر با مرد اعطاء خواهند کرد.

من حق دارم ملیت خودم
را به همسر و فرزندانم
منتقل کنم!

مع هم هیچ طورا!

بخش ۳

ماده ۱۰

دولت‌های متعهد به منظور تضمین حقوق برابر زنان با مردان در زمینه آموزش تمام اقدام‌های مناسب را برای رفع تبعیض علیه زنان به عمل خواهند آورد و به ویژه بر اساس برابری زن و مرد موارد زیر را تضمین خواهند کرد: الف) شرایط برابر برای هدایت شغلی و حرفه‌ای، دسترسی به تحصیل، و دریافت مدرک تحصیلی از مؤسسه‌های آموزشی از هر نوع در مناطق روستایی و شهری؛ این برابری باید شامل دوره‌های پیش‌دبستانی، عمومی، فنی، حرفه‌ای و آموزش عالی فنی و نیز تمام انواع دیگر آموزش شغلی بشود. ب) امکان دسترسی به برنامه درسی یکسان، آزمون‌های یکسان، کادر آموزشی صلاحیت‌دار با معیارهای یکسان، و مکان‌های تحصیلی و تجهیزات آموزشی با کیفیت یکسان؛

ج) محور نوع مفهوم کلیشه‌ای از نقش زنان و مردان در تمام سطوح و تمام اشکال مختلف آموزشی با تشویق آموزش مختلط پسر و دختر و دیگر انواع روش‌های آموزشی که دستیابی به این هدف را ممکن سازد و به ویژه با تجدیدنظر در کتاب‌های درسی و برنامه‌های مدارس و تطبیق روش‌های تدریس؛

د) اعطای فرصت یکسان برای استفاده از بورس‌ها و دیگر کمک‌های تحصیلی؛
ه) فرصت‌های یکسان برای دسترسی به برنامه‌های تداوم آموزش، از جمله برنامه‌های عملی سوادآموزی بزرگسالان به ویژه برنامه‌هایی که هدف آن‌ها کاهش هر چه سریعتر فاصله آموزشی موجود بین زنان و مردان است؛
و) کاهش میزان ترک تحصیل دختران دانش‌آموز و برنامه‌ریزی برای زنان و دخترانی که پیش‌تر تحصیل را زود هنگام رها کرده‌اند؛
ز) دادن فرصت یکسان برای شرکت فعال در ورزش و تربیت بدنی.
ح) دسترسی به اطلاعات مشخص آموزشی که سلامتی و تندرستی خانواده را تضمین می‌کند، از جمله اطلاعات و توصیه‌های مربوط به تنظیم خانواده.

من حق دارم هر روز هفته به
مدرسه بروم!

من هم همینطور!

من حق دارم با هر عروسکی که
می‌خواهم بازی کنم بدون این که
از حرف کسی نگران باشم!

من هم همین طور!

۱. دولت‌های متعهد باید تمام اقدام‌های مناسب را برای رفع تبعیض علیه زنان در زمینه اشتغال انجام دهند تا از رعایت حقوق یکسان زیر بر مبنای برابری مردان و زنان اطمینان یابند:

(الف) حق کار به عنوان حق سلب‌ناشدنی تمام انسان‌ها؛

(ب) حق دسترسی به فرصت‌های شغلی یکسان، از جمله اجرای معیارهای یکسان‌گزینشی در امور استخدامی؛

(ج) حق انتخاب آزادانه حرفه و شغل، حق ارتقای مقام، برخورداری از امنیت شغلی و تمام مزایا و شرایط خدمتی و حق استفاده از دوره‌های آموزشی حرفه‌ای و بازآموزی از جمله کارآموزی، دوره‌های پیشرفته آموزشی و آموزش تداومی؛

(د) حق دریافت مزد برابر، از جمله مزایا و برخورداری از رفتار برابر در زمینه مشاغل و کارهایی که ارزش یکسان دارند همچنین رفتار برابر در ارزیابی کیفیت کار؛

(ه) حق برخورداری از تأمین اجتماعی به ویژه در موارد بازنشستگی، بیکاری، بیماری، دوران ناتوانی و پیری و سایر موارد از کارافتادگی و هم چنین حق استفاده از مرخصی با حقوق؛

(و) حق برخورداری از بهداشت و ایمنی شرایط کار از جمله محافظت از امکان تولید مثل.

۲. به منظور جلوگیری از تبعیض علیه زنان به دلیل ازدواج یا بارداری و تضمین حق مسلم کار آنان، دولت‌های متعهد اقدام‌ها مناسب را با اهداف زیر به عمل خواهند آورد:

(الف) ممنوعیت اخراج، با برقراری مجازات، به خاطر حاملگی یا مرخصی زایمان و اعمال تبعیض در اخراج بر اساس وضعیت تأهل؛

(ب) دادن مرخصی دوران زایمان با پرداخت حقوق یا مزایای اجتماعی

مشابه بدون از دست
دادن شغل قبلی، سمت
یا مقرری‌های فوق‌العاده
اجتماعی؛

ج) تشویق ارائه خدمات
اجتماعی کمکی لازم به نحوی
که والدین را قادر سازد
تا تعهدات خانوادگی را با
مسئولیت‌های شغلی و شرکت
در زندگی عمومی هماهنگ
سازند، به ویژه از طریق
تشویق به تأسیس و توسعه
شبکه‌ای از تسهیلات مراقبت
از کودکان؛

د) حمایت ویژه از زنان در
دوران بارداری در مشاغلی که
ثابت شده برای آن‌ها زیان‌آور
است.

۳. قوانین حمایتی در رابطه
با موضوع‌های مطرح در این
ماده باید به صورت ادواری
در پرتو پیشرفت‌های علمی
و تکنیکی مورد بازنگری قرار
گیرند و در صورت ضروری،
اصلاح، نسخ یا تمدید شوند.

من تازه بچه دار شدم؛ اگر
بخواهم، می‌توانم بدون از دست
دادن شغلم یا اضافه حقوق بعدی
مرخصی بگیرم!

من هم همین طور!

۱. دولت‌های متعاقد باید تمام اقدام‌های مناسب را برای رفع تبعیض علیه زنان در زمینه مراقبت‌های بهداشتی به عمل آورند تا براساس برابری زن و مرد دسترسی به خدمات مراقبت بهداشتی از جمله خدمات بهداشتی مربوط به تنظیم خانواده را تضمین نمایند؛

۲. صرف‌نظر از مقررات بند یک این ماده، دولت‌های متعاقد خدمات لازم را برای زنان در دوران بارداری، زایمان و دوران پس از زایمان تأمین خواهند کرد و در صورت لزوم خدمات رایگان در اختیار آن‌ها قرار خواهند داد؛ همچنین در دوران بارداری و شیردادن، تغذیه کافی به آن‌ها خواهند رساند.

من به هر روش پیشگیری از
بارداری که بخوام دسترسی
دارم!

من هم همین طوره!

دولت‌های متعهد باید
تمام اقدام‌های مناسب را
برای محو تبعیض علیه
زنان در دیگر زمینه‌های
زندگی اقتصادی و
اجتماعی به عمل آورند
تا بر مبنای برابری زن و
مرد حقوق یکسان را برای
آنها به ویژه در موارد
زیر تأمین نمایند:
الف) حق استفاده از
مزایای خانوادگی؛
ب) حق استفاده از وام‌های
بانکی، رهن و دیگر
اعتبارات مالی؛
ج) حق شرکت در
فعالیت‌های تفریحی،
ورزشی و کلبه جنبه‌های
زندگی فرهنگی.

من می‌توانم برای تأمین هزینه‌های تحصیلی
وام بانکی بگیرم!

مع هم همینطور!

۱. دولت‌های متعهد به مشکلات خاص زنان روستایی و نقش مهمی که این زنان در جهت بقای اقتصادی خانواده‌های خود از جمله کار در بخش‌های غیرپولی اقتصادی به عهده دارند، توجه نشان خواهند داد و کلیه اقدام‌های مناسب را به عمل خواهند آورد تا مفاد این کنوانسیون نسبت به زنان در مناطق روستایی اجرا شود.
۲. دولت‌های متعهد کلیه اقدام‌های مناسب را برای رفع تبعیض از زنان در مناطق روستایی به عمل خواهند آورد تا این زنان براساس برابری مردان و زنان در توسعه روستایی شرکت کنند و از آن بهره‌مند شوند و به ویژه حقوق زیر را برای این زنان تامین خواهند کرد:
 - الف) شرکت در تدوین و اجرای برنامه‌های توسعه در کلیه سطوح؛
 - ب) دسترسی به تسهیلات بهداشتی کافی از جمله اطلاعات، مشاوره و خدمات تنظیم خانواده؛
 - ج) بهره‌مندی مستقیم از برنامه‌های تأمین اجتماعی؛
 - د) استفاده از انواع دوره‌ها و برنامه‌های آموزشی رسمی و غیررسمی از جمله سوادآموزی عملی و نیز بهره‌مندی از خدمات محلی و فرامحلی به منظور بالا بردن کارآیی فنی آنان؛
 - ه) تشکیل گروه‌ها و تعاونی‌های خودیاری به منظور دستیابی برابر به فرصت‌های اقتصادی از طریق اشتغال یا خوداشتغالی؛
 - و) شرکت در کلیه فعالیت‌های محلی؛
 - ز) دسترسی به وام‌ها و اعتبارات کشاورزی، تسهیلات بازاریابی، فناوری مناسب و برخورداری از رفتار برابر در چارچوب اصلاحات ارضی و کشاورزی و نیز در برنامه‌های واگذاری دوباره زمین؛
 - ح) بهره‌مندی از شرایط مناسب زندگی، به‌ویژه در زمینه مسکن، بهداشت عمومی، تامین آب و برق، ارتباطات و حمل و نقل.

من از دسترسی به دوره‌های
آموزشی برای داشتن مزرعه‌ای
پاکیزه‌تر و کارآمدتر برخوردارم!

من هم همین‌طور!

بخش ۴

ماده ۱۵

۱. دولت‌های متعهد به زنان برابری قانونی با مردان خواهند داد.
۲. دولت‌های متعهد، در امور مدنی، همان صلاحیت قانونی را که مردان دارند و فرصت‌های یکسان برای به‌کارگیری این صلاحیت را در اختیار زنان قرار خواهند داد. به ویژه دولت‌های متعهد به زنان در انعقاد قرارداد و ادارهٔ اموال حقوق برابر با مردان را خواهند داد و در تمام مراحل دادرسی در دادگاه‌ها و محاکم با آن‌ها رفتار برابر خواهند داشت.
۳. دولت‌های متعهد توافق می‌کنند که هر گونه قرار داد یا اسناد خصوصی دیگر از هر نوع که به منظور محدود کردن صلاحیت قانونی زنان تنظیم شده باشد باطل و بدون اثر تلقی خواهد شد.
۴. دولت‌های متعهد به زنان و مردان در رابطه با قانون رفت و آمد اشخاص و آزادی انتخاب مسکن و محل اقامت، حقوق برابر خواهند داد.

مع هم همین طور!

من در برابر قانون و دادگاه با
همه برابرم!

من می‌توانم سفر کنم،
از مرزها بگذرم و هر جا
بخواهم زندگی کنم!

من هم همین‌طور!

۱. دولت‌های متعاهد کلیه اقدام‌های مناسب را برای رفع تبعیض علیه زنان در همه امور مربوط به ازدواج و روابط خانوادگی به عمل خواهند آورد و به ویژه بر پایه برابری مرد و زن حقوق زیر را تضمین خواهند کرد:
 - الف) حق یکسان برای انعقاد ازدواج؛
 - ب) حق یکسان برای انتخاب آزادانه همسر و انعقاد ازدواج براساس رضایت آزاد و کامل طرفین؛
 - ج) حقوق و مسؤولیت‌های یکسان در دوران ازدواج و هنگام انحلال آن؛
 - د) حقوق و مسؤولیت‌های یکسان به عنوان والدین، صرف‌نظر از وضعیت تأهل آن‌ها، در موضوع‌های مربوط به فرزندان؛ و در تمام موارد، منافع کودکان در اولویت خواهد بود؛
 - ه) حقوق برابر برای تصمیم‌گیری آزادانه و مسؤولانه در زمینه تعداد فرزندان و فاصله زمانی بین آن‌ها و دسترسی به اطلاعات، آموزش و امکاناتی که آن‌ها را برای اعمال این حقوق قادر سازند؛
 - و) حقوق و مسؤولیت یکسان در زمینه ولایت، حضانت، قیومت کودکان و پذیرش فرزندخوانده یا هر گونه

عنوان‌ها و مفاهیم مشابهی که در قوانین داخلی وجود دارد؛ در تمام موارد، منافع کودکان در اولویت خواهد بود؛

ز) حقوق شخصی یکسان به عنوان شوهر و زن از جمله حق انتخاب نام خانوادگی، حرفه و شغل؛
ح) حقوق یکسان برای هر یک از زوجین در زمینه مالکیت، خرید ملک، مدیریت، سرپرستی، بهره‌برداری و در اختیار داشتن اموال، خواه بدون هزینه و یا با هزینه؛
۲. نامزد کردن و به ازدواج درآوردن کودکان بدون اثر قانونی خواهد بود و کلیه اقدام‌های لازم، از جمله وضع قانون، جهت تعیین سن حداقل برای ازدواج و ثبت الزامی ازدواج در یک دفتر ثبت رسمی به عمل خواهد آمد.

ما می توانیم همسرمان
را انتخاب کنیم!

من هم همینطور!

بخش ۵

ماده ۱۷

۱. به منظور بررسی پیشرفت حاصله در اجرای مفاد این کنوانسیون کمیته رفع تبعیض علیه زنان (که از این پس از آن به عنوان کمیته یاد خواهد شد) شامل هجده نفر در زمان لازم‌الاجرا شدن، و پس از تصویب یا پیوستن سی و پنجمین کشور متعاقد، شامل بیست و سه نفر از کارشناسان دارای شهرت اخلاقی و صلاحیت والا در زمینه‌های مربوط به کنوانسیون تشکیل می‌شود. این کارشناسان را دولت‌های متعاقد از میان اتباع کشورهایشان انتخاب می‌کنند و آنها در صلاحیت شخصی خود خدمت می‌کنند. در انتخاب این کارشناسان به توزیع عادلانه جغرافیایی و به حضور شکل‌های مختلف تمدن و نظام‌های عمده حقوقی توجه می‌شود.
۲. اعضای کمیته با رأی مخفی و از فهرست افرادی که دولت‌های متعاقد نامزد کرده‌اند انتخاب می‌شوند. هر دولت متعاقد می‌تواند یک تن از اتباع خود را نامزد کند.
۳. نخستین انتخابات شش‌ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون برگزار خواهد شد. دبیرکل ملل متحد حداقل سه ماه قبل از تاریخ هر انتخابات طی نامه‌ای از دولت‌های متعاقد می‌خواهد تا ظرف دو ماه نامزدهای خود را معرفی کنند. دبیرکل فهرست اسامی نامزدها را به ترتیب حروف الفبا و با ذکر کشور نامزد کننده هر یک تهیه و برای دولت‌های متعاقد ارسال خواهد کرد.
۴. انتخاب اعضای کمیته در نشست دولت‌های متعاقد که دبیرکل در مقر ملل متحد برگزار خواهد کرد، انجام می‌شود. در این نشست، که حد نصاب تشکیل آن حضور دو سوم دولت‌های متعاقد است، اشخاص

انتخاب شده برای عضویت در کمیته آن دسته از نامزدهایی خواهند بود که بیشترین شمار آراء و همزمان اکثریت مطلق آرای نمایندگان دولت‌های متعاقد حاضر و رأی دهنده در نشست را به دست آورند.

۵. اعضای کمیته برای یک دوره چهار ساله انتخاب می‌شوند. اما دوره عضویت ۹ نفر از اعضای منتخب در اولین انتخابات در پایان دو سال به اتمام می‌رسد. رئیس کمیته، بلافاصله پس از اولین انتخابات، اسامی این ۹ عضو را به قید قرعه انتخاب خواهد کرد.

۶. انتخاب ۵ عضو بعدی کمیته مطابق با بندهای ۲، ۳ و ۴ این ماده و به دنبال سی و پنجمین تصویب یا پیوستن صورت خواهد گرفت. دوره عضویت دو نفر از اعضای که بدین ترتیب انتخاب می‌شوند در پایان دو سال خاتمه خواهد یافت و رئیس کمیته اسامی این دو نفر را به قید قرعه انتخاب خواهد کرد.

۷. به منظور اشغال پست‌های خالی اتفاقی، دولتی که فعالیت کارشناس‌اش به عنوان عضو کمیته متوقف شده است، کارشناس دیگری را از بین اتباع خود، مشروط به تأیید کمیته، برای عضویت در کمیته انتخاب خواهد کرد.

۸. اعضای کمیته با تأیید مجمع عمومی سازمان ملل و بر طبق ضوابط و شرایطی که آن مجمع مقرر می‌دارد و با در نظر گرفتن اهمیت مسؤولیت‌های کمیته، از سازمان ملل متحد مقرری دریافت خواهند کرد.

۹. دبیر کل ملل متحد تسهیلات و کارمندان لازم را به منظور انجام مؤثر وظایف کمیته در چارچوب این کنوانسیون تأمین خواهد کرد.

ماده ۱۸

۱. دولت‌های متعاقد متعهد می‌شوند گزارشی برای بررسی کمیته در

مورد اقدام‌های قانونگذاری، قضایی و اجرایی و سایر اقدام‌های مصوب برای اجرای مفاد این کنوانسیون و پیشرفت‌های حاصله در این رابطه به دبیرکل ملل متحد ارائه کنند.

الف) یک سال پس از لازم‌الاجرا شدن کنوانسیون برای دولت مربوط؛
ب) پس از آن دست‌کم هر چهار سال یک بار و علاوه بر آن هر زمانی که کمیته درخواست کند.

۲. در این گزارش‌ها می‌توان عوامل و مشکلاتی را که بر میزان اجرای تعهدات تحت این کنوانسیون اثر می‌گذارند بیان کرد.

ماده ۱۹

۱. کمیته آیین‌نامه اجرایی خود را تصویب خواهد کرد.
۲. کمیته مسؤولان خود را برای یک دوره دو ساله انتخاب خواهد کرد.

ماده ۲۰

۱. کمیته به منظور بررسی گزارش‌هایی که طبق ماده ۱۸ این کنوانسیون ارائه شده هر سال به مدت حداکثر دو هفته تشکیل جلسه می‌دهد.

۲. نشست‌های کمیته به طور عادی در مقر سازمان ملل متحد یا در هر محل مناسب دیگری که به تصمیم کمیته تعیین می‌شود برگزار خواهد شد.

ماده ۲۱

۱. کمیته هر سال از طریق شورای اقتصادی و اجتماعی گزارشی در مورد فعالیت‌های خود به مجمع عمومی خواهد داد و می‌تواند بر اساس بررسی گزارش‌ها و اطلاعات دریافتی از دولت‌های متعاقد پیشنهادها

و توصیه‌های کلی ارائه دهد. این پیشنهادها و توصیه‌های کلی همراه با نظرات احتمالی دولت‌های متعاقد در گزارش کمیته گنجانده می‌شود.
۲. دبیرکل ملل متحد گزارش‌های کمیته را جهت اطلاع به کمیسیون مقام زن ارسال می‌کند.

ماده ۲۲

مؤسسه‌های تخصصی مجاز خواهند بود که در هنگام بررسی اجرای مفاد کنوانسیون حاضر که در حوزه فعالیت‌های آن‌ها قرار می‌گیرد از طریق نمایندگانشان حضور داشته باشند. کمیته می‌تواند از مؤسسه‌های تخصصی دعوت کند تا گزارش‌هایی درباره نحوه اجرای کنوانسیون در زمینه‌هایی که به حوزه فعالیت آن‌ها مربوط می‌شود ارائه کنند.

بخش ۶

ماده ۲۳

هیچ چیز در این کنوانسیون بر مقررات مؤثرتر برای دستیابی زنان و مردان به برابری تأثیر نخواهد گذاشت؛ چنین مقرراتی ممکن است در منابع زیر وجود داشته باشند:
الف) قوانین یک دولت متعاقد؛ یا
ب) هر کنوانسیون، معاهده یا موافقت‌نامه بین‌المللی دیگری که برای آن دولت لازم‌الاجرا است.

ماده ۲۴

دولت‌های متعاقد متعهد می‌شوند در سطح ملی کلیه اقدام‌های لازم را با هدف تحقق کامل حقوق به رسمیت شناخته شده در این کنوانسیون

به عمل آورند.

ماده ۲۵

۱. این کنوانسیون برای امضای کلیه دولت‌ها باز است.
۲. دبیرکل ملل متحد به عنوان امین این کنوانسیون تعیین می‌شود.
۳. اعتبار این کنوانسیون مشروط به تصویب قانونی آن است. اسناد تصویب نزد دبیرکل ملل متحد به امانت گذارده خواهد شد.
۴. این کنوانسیون جهت پیوستن دولت‌ها باز است. پیوستن به آن با سپردن سند پیوستن به دبیرکل ملل متحد محقق می‌شود.

ماده ۲۶

۱. دولت‌های متعاقد می‌توانند در هر زمان طی نامه‌ای به دبیرکل ملل متحد درخواست تجدیدنظر در این کنوانسیون را کنند.
۲. مجمع عمومی سازمان ملل متحد در مورد اقدام‌های احتمالی بعدی در مورد چنین درخواستی تصمیم خواهد گرفت.

ماده ۲۷

۱. این کنوانسیون سی روز پس از تاریخی که بیستمین سند تصویب یا پیوستن به آن نزد دبیرکل ملل متحد به امانت گذارده شود، لازم الاجرا خواهد شد.
۲. برای دولت‌هایی که پس از امانت‌گذاری بیستمین سند تصویب یا پیوستن، این کنوانسیون را تصویب می‌کنند یا به آن می‌پیوندند، کنوانسیون مذکور از سی‌امین روز تاریخی که سند تصویب یا پیوستن به آن به امانت گذارده شده لازم‌الاجرا می‌شود.

ماده ۲۸

۱. دبیرکل ملل متحد متن شرطهای کشورها در هنگام تصویب یا پیوستن را دریافت و آن را میان کلیه دولت‌ها پخش می‌کند.
۲. شرطهایی که با هدف و منظور این کنوانسیون سازگار نباشند مجاز نخواهند بود.
۳. شرطها را می‌توان در هر زمان از طریق اطلاعیه به دبیرکل ملل متحد پس گرفت. وی همه دولت‌ها را از این موضوع مطلع خواهد کرد. لغو شرط از روز دریافت اطلاعیه معتبر است.

ماده ۲۹

۱. هر گونه اختلاف در تفسیر یا اجرای این کنوانسیون بین دو یا چند دولت متعاهد که از طریق مذاکره حل نشود بنا به درخواست یکی از طرفین به داوری ارجاع می‌شود. چنانچه ظرف شش ماه از تاریخ درخواست داوری، طرفین در مورد نحوه و تشکیلات داوری به توافق نرسند، یکی از طرفین می‌تواند با درخواستی موضوع را به دیوان بین‌المللی دادگستری در تطابق با اساسنامه دیوان ارجاع کند.
۲. هر دولت متعاهد می‌تواند به هنگام امضاء یا تصویب این کنوانسیون یا پیوستن به آن اعلام کند که خود را به اجرای بند یک این ماده پایبند نمی‌داند. دولت‌های متعاهد دیگر در قبال دولتی که چنین شرطی را اعلام کرده است، به اجرای بند یک پایبند نخواهند بود.
۳. هر دولت متعاهد که بر طبق بند ۲ این ماده اعلام شرط کرده باشد می‌تواند در هر زمان شرط خود را از طریق اعلام رسمی به دبیرکل ملل متحد پس بگیرد.

ماده ۳۰

این کنوانسیون که متن‌های عربی، چینی، انگلیسی، فرانسوی، روسی و اسپانیایی آن دارای اعتبار یکسان هستند، نزد دبیرکل ملل متحد به امانت گذارده می‌شود.